

DICTAMEN A L'AVANTPROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT, DE SEGURETAT FERROVIÀRIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

D'acord amb les competències atribuïdes al Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana per la Llei 1/2014, de 28 de febrer, i prèvia la tramitació corresponent, el Ple del Comité, en la seua sessió ordinària celebrada el dia 22 de febrer de 2017, emet el següent Dictamen.

I.- ANTECEDENTS

El dia 31 de gener de 2017 va tenir entrada en la seu del CES-CV, escrit del Director General d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori, Sr. Carlos Domingo Soler, sol·licitant l'emissió del preceptiu Dictamen de l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Seguretat Ferroviària de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que es disposa en l'article 4, punt 1, apartat a), de la Llei 1/2014, de 28 de febrer, de la Generalitat, del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana.

Posteriorment, en data, 2 de febrer de 2017, va ser remesa a aquesta Institució l'Informe de necessitat i oportunitat, la Memòria econòmica, l'Informe sobre coordinació informàtica, l'Informe sobre impacte de gènere, l'Informe sobre impacte en la família, l'Informe sobre impacte en la infància i l'adolescència, l'Informe d'al·legacions de les conselleries i direccions generals, l'Informe de la Direcció general de Sector Públic l'Informe de l'Advocacia de la Generalitat.

De forma immediata, es va donar trasllat de l'Avantprojecte de Llei i documentació annexa, per a elaborar l'Esborrany de Dictamen, a la Junta Directiva, en funcions de comissió de treball, d'acord a l'establert en els articles 25.3 i 41.1 del Reglament d'Organització i Funcionament del Comité.

El dia 8 de febrer de 2017 es va reunir Junta Directiva per a elaborar l'esborrany de Dictamen a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Seguretat Ferroviària de la Comunitat Valenciana, text que va ser exposat en aquesta sessió pel Director General d'Obres Públiques, Transport i Mobilitat, de la Conselleria d'Habitatge, Obres Públiques i Vertebració del Territori, Sr. Carlos Domingo Soler acompanyat per Dª María Pilar Álvarez Montero, Sotsdirectora General de Ports, Aeroports i Costas.

Novament, el dia 20 de febrer de 2017, es va tornar a reunir la Junta Directiva, per a continuar en l'elaboració de l'Esborrany de Dictamen a l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Seguretat Ferroviària de la Comunitat Valenciana.

Aquest esborrany de Dictamen va ser elevat al Ple ordinari del dia 22 de febrer de 2017 i aprovat, segons el que es preceptua en l'article 17.5 del Reglament d'Organització i Funcionament del CES-CV, per unanimitat.

II.- CONTINGUT

L'Avantprojecte de Llei, objecte del present Dictamen, consta d'Exposició de Motius, 63 articles, distribuïts en sis Títols, amb els seus corresponents Capítols, sis Disposicions Addicionals, dues Disposicions Transitòries, Disposició Derogatòria única, cinc Disposicions Finals i tres Annexos.

En l'**Exposició de Motius**, en primer lloc, s'indica que aquesta llei es dicta en compliment de la Resolució de 3 de juliol de 2015, del Ple de Les Corts Valencianes, relativa a la proposició no de llei tramitada en relació a l'accident produït en data 3 de juliol de 2006 en la línia 1 de Metrovalència.

Com a punt de partida es pren com a referència la Directiva Comunitària 2004/49/CE, derogada amb efectes a partir del 16 de juny de 2020 per la Directiva (UE) 2016/798, d'11 de maig de 2016, i de la Llei estatal 38/2015, de 29 de setembre, del sector ferroviari, mancant el sistema ferroviari valencià fins avui de legislació pròpia en matèria de seguretat, no sent-li aplicable la directiva anteriorment assenyalada en quedar exclosos el metre, tramvia i altres sistemes de ferrocarril lleuger, després de la trasposició d'aquesta norma a l'ordenament jurídic espanyol.

D'altra banda, la Generalitat ostenta la competència exclusiva en matèria de ferrocarrils, d'acord amb la distribució competencial establida en els articles 148 i 149 de la Constitució Espanyola, en relació amb l'article 49.1.15 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, sent objectiu d'aquesta llei la necessitat d'implementar la seguretat del sistema de transport per ferrocarril i tranviario, competència de la Generalitat i dotar al sistema ferroviari autonòmic d'un eficaç mecanisme de prevenció, supervisió, recerca i contínua correcció de riscos.

Finalment, l'Exposició de Motius arreplega les línies generals del contingut de l'avantprojecte de llei, destacant com a aspecte nou i en coherència amb el model europeu d'assignació de responsabilitat en matèria de seguretat, la creació de l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària i la Comissió de Recerca d'Accidents Ferroviaris, com a òrgan col·legiat permanent de recerca tècnica dels accidents i incidents significatius que es produïsquen en la circulació ferroviària.

El **Títol I “Disposicions generals”**, articles 1 a 5, regula l'objecte, àmbit d'aplicació de la llei, concepte i abast de la seguretat ferroviària, definicions i principis fonamentals de la seguretat ferroviària.

El **Títol II “De l'entitat responsable de la seguretat ferroviària”**, articles 6 a 16, es divideix en dos capítols. En el Capítol I s'estableix la creació i adscripció de l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària, el seu règim jurídic, finalitats i funcions, règim econòmic, patrimoni, règim pressupostari i règim de personal. En el Capítol II queden definits els seus òrgans de govern.

El **Títol III “Del sistema ferroviari autonòmic”**, articles 17 a 42 i dividit en quatre capítols, regula l'estructura del sistema ferroviari de la Comunitat Valenciana. En el Capítol I s'estableix la classificació en dos subsistemes. El Capítol II contempla els subsistemes de naturalesa estructural i el Capítol III els subsistemes de naturalesa funcional. Per la seua banda, el Capítol IV arreuplega el règim del personal adscrit a la circulació ferroviària.

El **Títol IV “Certificat de seguretat”**, articles 43 i 44, regula el certificat de seguretat que, amb caràcter previ i necessari a la prestació de qualsevol servei ferroviari, deuran obtenir les entitats ferroviàries.

En el **Títol V “De la recerca i notificació d'accidents i incidents”**, articles 45 a 49, es crea la Comissió de Recerca d'Accidents Ferroviaris, definint-se l'objecte i finalitat de la recerca tècnica, el procediment de notificació d'incidents i accidents, l'adopció de les mesures cautelars preses per les entitats ferroviàries o l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària per a garantir la seguretat de les persones i béns, i la necessitat de fer públiques i transparents les conclusions de les actuacions de la recerca.

El **Títol VI “Règim disciplinari”**, articles 50 a 63, es divideix en tres capítols. En el Capítol I es fa una detallada regulació de la inspecció i supervisió de la seguretat ferroviària, sent competència de l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària. El Capítol II classifica i tipifica les infraccions i estableix les corresponents sancions i la seua graduació. Per la seua banda, el Capítol III contempla l'adopció de mesures suspensives i revocadoras, així com la possibilitat d'imposar multes coercitives.

La **Disposició Addicional Primera** estableix que el personal de la Generalitat que preste serveis en òrgans de l'Administració o entitats de la Generalitat, i que passen a estar adscrits a l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària, conservarà la totalitat dels seus drets reconeguts, inclosa l'antiguitat.

En la **Disposició Addicional Segona**, s'autoritza al Consell perquè prove el pressupost de l'any en curs de l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària, amb caràcter previ a la seua constitució efectiva i inici d'activitat. Així mateix, se li autoritza perquè duga a terme els ajustos pressupostaris necessaris per a aquesta fi.

La **Disposició Addicional Tercera** defineix el temps de conducció i estableix els límits temporals de conducció continuada i diària.

En la **Disposició Addicional Quarta**, en relació amb l'article 42 d'aquesta llei, queden detallats els nivells màxims d'alcoholèmia permesos per a la conducció de màquines de transport ferroviari.

La **Disposició Addicional Cinquena** enumera els trams de la Xarxa de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana que té caràcter tranviario en les províncies d'Alacant i València.

En la **Disposició Addicional Sexta** es preveu la progressiva reducció de passos a nivell, així com la millora de les condicions de seguretat de subsistents, mitjançant la redacció

de plans plurianuals d'inversions específics per a passos a nivell, que requeriran l'informe favorable de l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària.

La **Disposició Transitòria Primera** manté en vigor l'Ordre d'1 d'abril de 1996, del conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, de desenvolupament del Decret 37/1996, de 5 de març, del Govern de la Generalitat Valenciana, sobre normes de seguretat aplicables als passos a nivell en les línies de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, mentre no se substituïska per una altra de rang igual o superior.

D'igual manera, la **Disposició Transitòria Segona** manté en vigor l'Ordre 7/2011, de 9 de novembre, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, per la qual s'aprova el Reglament General de Circulació de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, en tot el que no s'opose a aquesta llei, mentre no siga substituïda per una altra norma de rang igual o superior.

La **Disposició Derogatòria Única** deroga el Decret 37/1996, de 5 de març, del Govern Valencià, sobre regulació dels passos a nivell en les línies de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, així com totes aquelles disposicions de rang igual o inferior que s'oposen al que es disposa en aquesta llei.

La **Disposició Final Primera** assenyala que aquesta llei es dicta a l'empara de les competències de la Generalitat, de conformitat amb l'articulat de la Constitució Espanyola i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

La **Disposició Final Segona** estableix un termini de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei per a l'aprovació de l'Estatut de l'Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària.

La **Disposició Final Tercera** habilita al Consell i a la persona titular de la conselleria competent en matèria de transports per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries per a dur a terme el desenvolupament, execució i compliment d'aquesta llei, així com per a modificar el contingut dels seus annexos.

La **Disposició Final Quarta** preveu la creació de taxes per la prestació de serveis en matèria de seguretat ferroviària, mitjançant la modificació del Títol IV del Text Refós de la Llei de Taxes de la Generalitat Valenciana.

Finalment, la **Disposició Final Cinquena** estableix que la present llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.

En l'**Annex I** figuren els indicadors de seguretat ferroviària.

En l'**Annex II** queda detallat el contingut, sol·licitud, període de vigència i procediment de revocació del certificat de seguretat.

En l'**Annex III**, passos a nivell, queden regulats els supòsits per a l'establiment de nous passos a nivell així com la modificació i supressió dels ja existents.

III.- OBSERVACIONS DE CARÀCTER GENERAL

El CES-CV valora positivament l'elaboració d'aquesta nova norma, davant la necessitat d'adequar la normativa autonòmica actualment vigent a la nova Llei 38/2015, de 29 de setembre, del Sector Ferroviari i a la Directiva 2004/49/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, sobre la seguretat dels ferrocarrils comunitaris.

Tanmateix, l'Avantprojecte de Llei que s'ha remés a aquesta Institució per a l'emissió del seu corresponent dictamen regula solament aspectes relacionats amb la seguretat ferroviària. El CES-CV considera que hauria sigut més convenient l'elaboració d'una llei integral que afectara a tots els aspectes que es deriven del tràfic ferroviari.

L'Avantprojecte de llei preveu la creació de nous organismes com la Agència Valenciana de Seguretat Ferroviària i la Comissió de Recerca d'Accidents Ferroviaris, així com l'adopció de mesures de millora de la seguretat en la xarxa actual, que van a comportar un increment de la despesa global en els pressupostos de la Generalitat. El CES-CV entén que hauria de realitzar-se una optimització dels recursos havent de garantir-se una eficiència tècnica i econòmica.

El CES-CV opina que aquesta llei hauria de regular en el contingut bàsic determinats preceptes que es remeten a un posterior desenvolupament reglamentari, tals com a hores de formació d'accés i continuada mínima per a les categories professionals que intervenen en la circulació i/o en el control de reparacions, avaries i revisions de material i instal·lacions, així com el tema de les habilitacions.

Igualment el CES-CV entén que totes aquelles qüestions relatives a les relacions laborals haurien de regular-se pels procediments i normes específiques sobre aquest tema. Per açò, el CES-CV considera que el tractament que dona l'avantprojecte de llei a la durada màxima de la jornada, temps màxim de conducció i descans entre jornades té un tractament parcial, solucionat deficientment i insuficientment en la disposició addicional tercera, el contingut de la qual requereix la negociació amb la representació legal dels treballadors (des del temps màxim de conducció, aplicació del reial decret sobre jornades especials, al tractament de les facultats mèdiques i psicofísiques).

Així mateix, resulta necessari regular altres aspectes fonamentals per a la seguretat, referents a les condicions de treball del personal ferroviari, tant del personal de conducció com del personal que gestiona la circulació.

D'altra banda, el CES-CV considera que en totes aquelles qüestions on es preveja un desenvolupament reglamentari, hauria de consultar-se prèviament amb la representació sindical de l'àmbit ferroviari autonòmic; i en particular, en el que afecta la regulació dels requisits i condicions necessàries per a obtenir, suspendre i recuperar les habilitacions, o la regulació dels controls d'alcoholèmia i substàncies psicoactives, ambdues qüestions de gran interès per al personal ferroviari i que estan previstes en la Llei estatal 38/2015 del Sector Ferroviari i en la Llei 4/2006 Ferroviària de Catalunya.

Quant al règim disciplinari previst en aquest avantprojecte, el CES-CV considera que aquest hauria de ser aplicat a les entitats ferroviàries i usuaris, però no al personal ferroviari, mentre aquest ja es troba acollit a un règim disciplinari propi, previst en la seua normativa laboral d'aplicació.

IV.- OBSERVACIONS A L'ARTICULAT

Exposició de Motius

En la redacció del contingut de la llei s'ha apreciat un error en enumerar el nombre de disposicions transitòries, assenyalant tres, quan efectivament l'avantprojecte de llei compta amb dues, per la qual cosa se suggereix la seua correcció.

Article 4. Definicions legals

En definir-se els termes "Administrador de la Infraestructura", "Operador Ferroviari i "Autoritat Responsable de la Seguretat", apartats c), d) i f) del punt 1 d'aquest article, no queda aclarit que aquests tinguen la condició de públics, per la qual cosa se suggereix s'incloga en les seues definicions el caràcter públic d'aquests.

D'altra banda, en aquest mateix article queden diferenciats els termes "Entitats Ferroviàries" i "Administradors d'Infraestructures". Tanmateix, en la resta de la llei considera als administradors d'infraestructures com una entitat ferroviària més, havent de diferenciar aquests dos conceptes.

En regular les funcions de l'Administrador i de l'Autoritat Responsable, en els apartats c) i f), del punt 1, hauria d'aclarir-se més la seua redacció, ja que podria haver-hi un solapament de la funció de gestió de la seguretat de la infraestructura.

Article 14. El Consell Rector

Tal com ve recollit en l'Informe Jurídic de l'Advocacia General, l'article 14, en regular el Consell Rector, obvia per complet la figura del Secretari que tot òrgan col·legiat ha de tenir, conforme a l'establert en l'article 16 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic, aplicable a aquest avantprojecte de llei. Per tant, el Comitè proposa regular en aquest article la figura de la persona que exercisca la Secretaria.

Article 39. Reglament de Circulació Ferroviària

L'article 39 d'aquest avantprojecte de llei preveu l'aprovació del Reglament de Circulació Ferroviària, a través d'una ordre de la Conselleria competent en matèria de transport. D'acord amb l'apuntat en una de les observacions de caràcter general, per a l'aprovació del mateix hauria d'explicar-se també amb la col·laboració de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana i amb la representació legal dels treballadors.

Article 41. Condicions i requisits

En el paràgraf segon d'aquest article es fa referència als títols i habilitacions necessaris per a l'exercici de les funcions pròpies del personal ferroviari i dels centres de formació homologats per a la seua obtenció, remetent al posterior desenvolupament reglamentari les condicions i requisits per a l'obtenció d'aquests. El CES-CV considera que reglamentàriament hauria de fixar-se l'itinerari formatiu, la durada del mateix i els requisits per a accedir al mòdul. A més, haurien de regular-se, igualment, els supòsits de suspensió, revocació, pèrdua i recuperació dels títols i habilitacions.

Disposició Transitòria Segona. Vigència del Reglament General de Circulació ferroviària

Segons aquesta Disposició Transitòria, el Reglament General de Circulació de Ferrocarrils de la Generalitat Valenciana, aprovat per l'Ordre 7/2011, de 9 de novembre, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi ambient, manté la seua vigència en tot el que no s'opose a la present Llei. En aquest sentit, el CES-CV considera que, en llaures a evitar possibles aspectes contradictoris i buits legals, hauria d'elaborar-se el nou Reglament en el termini més breu possible.

Disposició Final Cinquena

En el text en castellà, hauria de figurar que l'entrada en vigor de la llei es produirà l'endemà de la seua publicació en el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana, en lloc de Comunitat Valenciana, per la qual cosa es proposa la seua correcció.

V.- CONCLUSIONS

El Comitè Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana valora positivament la remissió de l'Avantprojecte de Llei, de la Generalitat, de Seguretat Ferroviària de la Comunitat Valenciana, i considera que les observacions contingudes en el present dictamen contribuiran a millorar el mateix, sense perjudici de les consideracions que puguen realitzar-se en el posterior tràmit parlamentari.

Vº Bº El President
Rafael Cerdá Ferrer

La Secretària General
Mª José Adalid Hinarejos